

22. Dodatne vježbe

1. Testirajte sve primjere s predavanja u vezi funkcije printf.
2. Što će se ispisati sljedećim programom:

```
#include <stdio.h>

int main() {
    printf("|%d|\n", 10);
    printf("|% d|\n", 10);
    printf("|%+d|\n", 10);
    printf("|%d|\n", -10);
    printf("|% d|\n", -10);
    printf("|%+d|\n", -10);

    printf("|%5d|\n", 10);
    printf("|%-5d|\n", 10);

    printf("|%s|\n", "Ana");
    printf("|%5s|\n", "Ana");
    printf("|%-5s|\n", "Ana");

    printf("|%0d|\n", 10);
    printf("|%05d|\n", 10);

    printf("|%x|\n", 27);
    printf("|%#x|\n", 27);

    printf("|%o|\n", 9);
    printf("|%#o|\n", 9);

    return 0;
}
```

3. Napisati program koji će s tipkovnice pročitati cijeli broj broj n ($1 \leq n \leq 15$). Program treba na zaslon ispisati "tablicu množenja". Npr. za zadani n=12, ispis na zaslon treba izgledati ovako:

Tablica množenja 12x12

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1!	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2!	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
3!	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
4!	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	48
5!	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
6!	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	66	72
7!	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84
8!	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88	96
9!	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90	99	108
10!	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120
11!	11	22	33	44	55	66	77	88	99	110	121	132
12!	12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144

Npr. za zadani n=1, ispis na zaslon treba izgledati ovako:

Tablica množenja 1x1

1
1!
1

4. Preko tipkovnice se unose matični brojevi i datumi rođenja osoba. Datum rođenja sadrži redni broj dana, redni broj mjeseca i redni broj godine. Npr. sadržaj ulaza može izgledati ovako:

```
101 15.5.1989
1526 17.6.1987
17 9.12.1987
0
```

Za svaku osobu pomoću funkcije `scanf` učitati matični broj, redni broj dana, redni broj mjeseca i redni broj godine. Učitavanje se prekida kada se za matični broj upiše 0. Nakon završenog učitavanja, ispisati matične brojeve i godine rođenja osoba. Za prikazani primjer ulaza, izlaz treba izgledati ovako:

```
101. 1989.
1526. 1987.
17. 1987.
```

Može se pretpostaviti da će korisnik utipkati podatke za najviše 100 osoba.

5. Napisati program koji će sadržaj formatirane datoteke `ulaz.txt`, koja se nalazi u direktoriju `c:\tmp`, prepisati na zaslon, ali tako da se umjesto malih slova ispisuju velika. Za čitanje znakova iz datoteke treba koristiti funkciju `fgetc`. Pomoću editora (npr. notepad) prirediti jednu formatiranu datoteku, te testirati program.
6. Napisati funkciju `broji` koja kao argument prima niz znakova koji predstavlja **ime** formatirane datoteke. Funkcija treba otvoriti tok podataka za čitanje iz datoteke sa zadanim imenom (tj. "otvoriti datoteku"), prebrojati samoglasnike (broje se i "mali" i "veliki" samoglasnici), zatvoriti tok podataka (tj. "zatvoriti datoteku"), te u pozivajući program vratiti broj samoglasnika. Ukoliko funkcija ne uspije otvoriti datoteku, kao broj samoglasnika vraća -1. Za čitanje znakova iz datoteke treba koristiti funkciju `fgetc`. Pomoću editora (npr. notepad) prirediti jednu formatiranu datoteku, te napisati glavni program kojim ćete testirati rad funkcije.
7. Slično kao u prethodnom zadatku. Funkcija `broji` kao argument prima tok podataka (tip podatka `*FILE`). Glavni program otvara tok podataka, predaje ga funkciji, a kad funkcija obavi brojanje glavni program ispisuje rezultat i zatvara tok podataka.

Rješenja svih zadataka provjerite prevođenjem i testiranjem vlastitih programa!

Rješenja: NE GLEDATI prije nego sami pokušate riješiti zadatke

Rješenje 3. zadatka

```
#include <stdio.h>

int main() {
    int n, i, j;
    do {
        printf("Upisite vrijednost za n: ");
        scanf ("%d",&n);
    } while (n < 1 || n > 15 );

    printf("Tablica mnozenja %dx%d\n", n, n);
    printf("      ");
    for (i = 1; i <= n; i++) {
        printf("%4d", i);
    }
    printf("\n");

    printf("----+", i);
    for (i = 1; i <= n; i++) {
        printf("----", i);
    }
    printf("\n");

    for (i = 1; i <= n; i++) {
        printf("%4d!", i);
        for (j = 1; j <= n; j++) {
            printf("%4d", i*j);
        }
        printf("\n");
    }

    printf("----+", i);
    for (i = 1; i <= n; i++) {
        printf("----", i);
    }
    printf("\n");
    return 0;
}
```

Rješenje 4. zadatka

```
#include <stdio.h>
#define MAX 100

int main() {
    int dan, mjesec;
    int matBroj, matBrojevi[MAX], godine[MAX];
    int brojUcitanih = 0, i;
    char tocka;
    do {
        scanf("%d", &matBroj);
        if (matBroj != 0) {
            matBrojevi[brojUcitanih] = matBroj;
            scanf("%d%c%d%c%d", &dan, &tocka, &mjesec, &tocka, &godine[brojUcitanih]);
            brojUcitanih++;
        }
        else
            break;
    } while (1);
    for (i = 0; i < brojUcitanih; i++)
        printf("%4d. %4d.\n", matBrojevi[i], godine[i]);
    printf("\n");
    return 0;
}
```

Rješenje 5. zadatka

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <ctype.h>

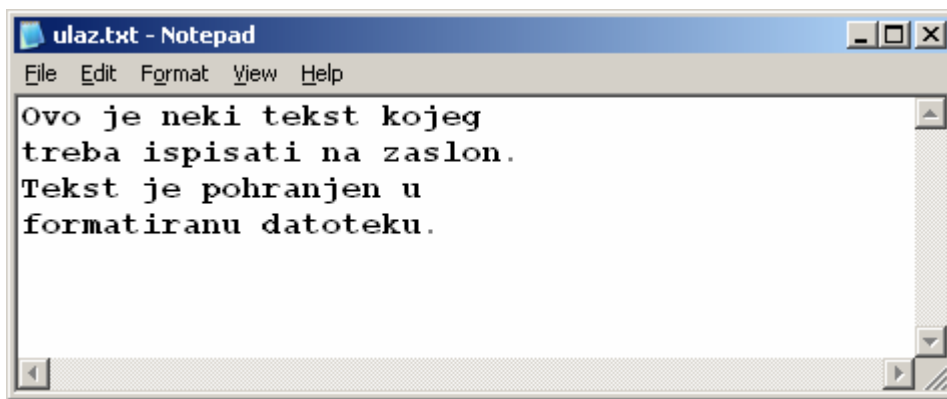
int main () {
    int c;
    FILE *tokPod;
    /* uocite \\ znakove */
    char *imeDat = "c:\\tmp\\ulaz.txt";
    tokPod = fopen(imeDat, "r");

    if (tokPod == NULL) {
        printf("Ne mogu otvoriti %s\\n", imeDat);
        exit(-99);
    }

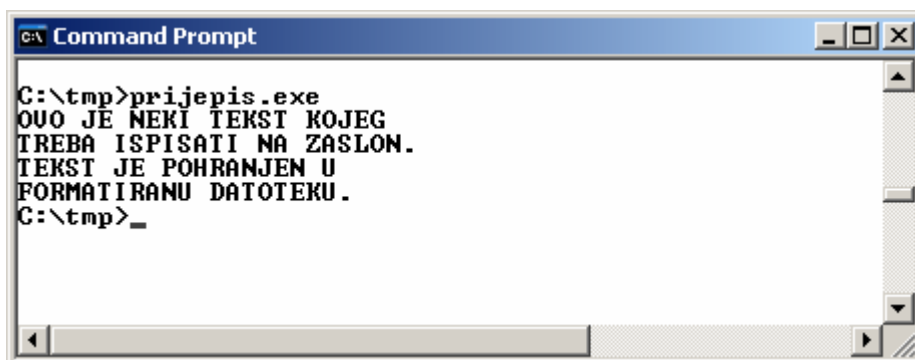
    while ((c = fgetc(tokPod)) != EOF)
        putchar(toupper(c)); /* ili fputc(toupper(c), stdout); */

    fclose(tokPod);
    return 0;
}
```

Datoteka `ulaz.txt` napisana je pomoću editora notepad, te pohranjena u direktorij `c:\\tmp`

Izvođenjem programa dobije se:

Rješenje 6. zadatka

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <ctype.h>

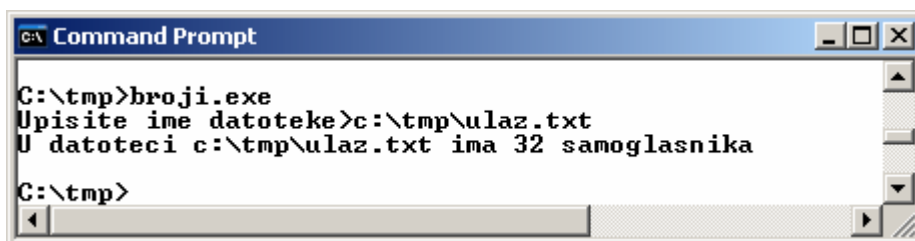
#define MAXIMEDAT 64

int broji (char *ime) {
    int broj;
    char c;
    FILE *ulTok;

    ulTok = fopen (ime, "r");
    if (ulTok != NULL) {
        broj = 0;
        while ((c = fgetc(ulTok)) != EOF) {
            c = toupper(c);
            if (c == 'A' || c == 'E' || c == 'I' || c == 'O' || c == 'U')
                broj++;
        }
        fclose(ulTok);
        return broj;
    }
    else {
        /* otvaranje ulaznog toka podataka nije uspjelo */
        broj = -1;
    }
    return broj;
}

int main () {
    char imedat[MAXIMEDAT+1];
    int broj;
    printf("Upisite ime datoteke>");
    scanf("%s", imedat);
    broj = broji(imedat);
    if (broj == -1)
        printf("Problemi kod otvaranja datoteke %s\n", imedat);
    else
        printf("U datoteci %s ima %d samoglasnika\n", imedat, broj);
    return 0;
}
```

Izvođenje programa (brojanje samoglasnika u datoteci c:\tmp\ulaz.txt iz prethodnog zadatka):


```
C:\> Command Prompt

C:\tmp>broji.exe
Upisite ime datoteke>c:\tmp\ulaz.txt
U datoteci c:\tmp\ulaz.txt ima 32 samoglasnika

C:\tmp>
```

Rješenje 7. zadatka

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <ctype.h>

#define MAXIMEDAT 64

int broji (FILE *ulTok) {
    int broj = 0;
    char c;
    while ((c = fgetc(ulTok)) != EOF) {
        c = toupper(c);
        if (c == 'A' || c == 'E' || c == 'I' || c == 'O' || c == 'U')
            broj++;
    }
    return broj;
}

int main () {
    char imedat[MAXIMEDAT+1];
    int broj;
    FILE *ulaz;
    printf("Upisite ime datoteke>");
    scanf("%s", imedat);

    ulaz = fopen (imedat, "r");
    if (ulaz != NULL) {
        broj = broji(ulaz);
        printf("U datoteci %s ima %d samoglasnika\n", imedat, broj);
        fclose(ulaz);
    }
    else {
        printf("Problemi kod otvaranja datoteke %s\n", imedat);
    }
    return 0;
}
```